

Kılıçdaroğlu'ndan
**BETON
İSTANBUL
UYARISI**

**BÜTÇE
ALARM VERDİ**
Yeni ÖTV Zamları
Yolda!

YILAN HİKAYESİ
Ankara - Sivas
Yüksek Hızlı Tren
Projesi

AKIN:
"Her Müjde,
Bir Zam"

ENERJİ ve Altyapı

Temmuz '21 Sayı: 6

ENERJİ | ALTYAPI | MADENCİLİK | SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

**TEK ADAM
ZAM A.Ş.**

3 YILDA

Elektrik

%98,6

Doğalgaz

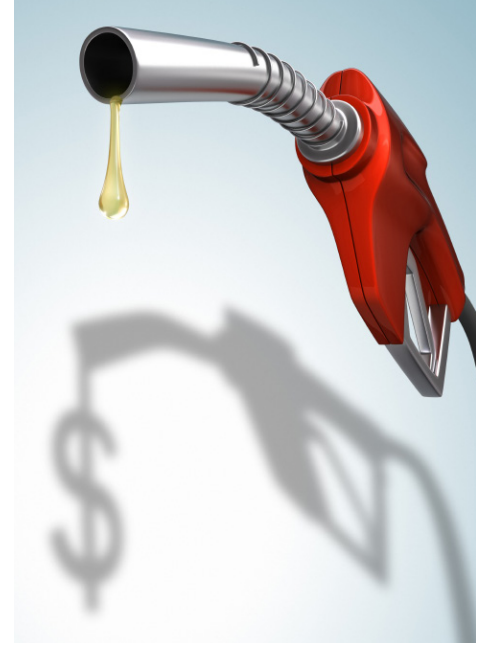
%110,7

ZAMLANDI!

BÜTÇE HEDEFLERİ TUTMUYOR: AKARYAKIT'TA ÖTV'YE YENİ ZAMLAR YOLDA

Akaryakıttan alınan ÖTV'ye 20 Mayıs 2021 tarihinde büyük oranda zam yapılmıştı. ÖTV zammının başta ulaşım ve nakliye sektöründe maliyetleri artıracığı için kısa sürede bütün sektörlerde yeni zamları tektiklemesi bekleniyor. “**ÖTV’de domino etkisi**” olarak tanımlanan zamların dışında iktidarın yıl içerisinde yeni bir ÖTV zammı yapabileceğinin ipuçları ortaya çıktı.

HER 100 LİRALIK VERGİNİN 4,5 LİRASI

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 2021 yılı bütçe gelir-gider gerçekleştirmeleri incelendiğinde akaryakıttan alınan ÖTV'nin kamu gelirleri içindeki payı ilk dört ayda **14,9 milyar lira** olarak gerçekleşti. Bu; **331 milyar lira** tutarındaki vergi gelirlerinin **yüzde 4,5**'inin akaryakıttan alınan ÖTV'den oluştuğunu gösteriyor.

2021'İN İLK DÖRT AYINDA DİBİ GÖRDÜ

Resmi verilere göre vergi gelirleri içerisindeki akaryakıt ÖTV oranı **2017'de yüzde 12,3; 2018'de yüzde 8,9; 2019'da yüzde 9,1 ve 2020 yılında ise yüzde 8,3** olarak gerçekleşti. 2021 yılının ilk dört ayında ise vergi gelirlerindeki payı ilk defa yüzde 5'in altına indi. Yıllar itibarıyla yaşanan düşüşün gerekçesi **Eşel Mobil Sistemi** olurken; bu durum 2021 yılındaki düşüşün tek başına gerekçesini oluşturmuyor.

2021 YILI HEDEFİNDE BÜYÜK SAPMA VAR

2014-2020 yılları arasında akaryakıttan alınan ÖTV geliri hedefine ulaşılması yüzde 97 oranında gerçekleşti. Bütçe gelir hedeflerine göre 2021 yılında akaryakıttan alınan ÖTV'den elde edilmesi gereken gelir **75,6 milyar lira** tutarındadır. İlk dört ayda ise **14,9 milyar lira** gelir elde edildi. İlk dört ay verilerine göre 2021 hedefi **yüzde 59,4** oranında kaldı.

HEDEFE GÖRE ÖTV'YE YENİ ZAM YAPILABİLİR

İktidarın bütçeye koyduğu hedefi tutturabilmesi için **8 ayda 60 milyar lira** daha tahsil etmesi gerekmektedir. Buna göre her ay akaryakıttan **3,75 milyar lira** ÖTV geliri alan iktidarın, belirlenen hedefe ulaşabilmesi için yılın geri kalanında her ay için ortalama **7,5 milyar liraya** ÖTV geliri sağlaması gerekiyor.

20 Mayıs 2021 tarihinde yapılan ÖTV zammı tek başına söz konusu hedefin yakalanması için yeterli olmayacak. İktidarın yıl içerisinde bütçe hedefleri ulaşması için ya yeni akaryakıt ÖTV zammı yapması ya da düşen mevcut tüketimi 2 kat oranında artırması gerekmektedir.

Son 7 yılda akaryakıttan alınan ÖTV gelirlerinde hedeflerin gerçekleşme oranı yüzde 97.

Buna göre iktidar akaryakıtta ÖTV'ye ya yeni zam yapacak, ya da hedefe ulaşamayacak.

Ahmet AKIN
Genel Başkan Yardımcısı

MATRUŞKA GİBİ: MÜJDE İÇİNDEN ÜÇÜNCÜ KEZ MÜJDE ÇIKTI

Enerji ve Altyapı Politikalarından Sorumlu CHP Genel Başkan Yardımcısı **Ahmet Akın**, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından **Zonguldak'ta açıklanan müjdeyi** ve **temeli atılan doğalgaz işleme tesisini** değerlendirdi.

TEKNİK RAPOR YOK, SİYASİ ŞOV VAR

Karadeniz'de **Sakarya Gaz Sahası**'nda Ağustos 2020'de bulunan doğalgaz hepimizi sevindirdi. İlk olarak **320 milyar metreküp** olarak ilan edilen rezerv; yeni kuyuların açılmasıyla **Ekim 2020'de 85 milyar metreküp** artarak **405 milyar metreküpe**; **Haziran 2021'de ise 135 milyar metreküp** daha artarak **540 milyar metreküpe** çıktı.

Sahanın doğalgaz rezervinin tam potansiyeli belli olmadan her açılan kuyudan müjde vermek; iktidarın yapmayı çok sevdiği açılışı daha önce yapılan fabrikayı tekrar törenle açmaya benziyor. Sakarya Gaz Sahası'yla ilgili henüz teknik rapor yokken; iktidarın siyasi şovunu izliyoruz.

10 AYDA ENERJİ FATURALARINA 25 ZAM YAPTILAR

Karadeniz'de ilk müjdenin verildiği 21 Ağustos 2020 tarihten bu yana geçen **10 ayda** enerji faturalarına tam **25 defa zam** yapıldı.

Bu süre içerisinde **ÖTV zammı** da dahil olmak üzere **akaryakıtta** pompa fiyatlarına yansıtacak şekilde **17 defa**; **doğalgaz** faturalarına **6 defa**; **elektrik** faturalarına ise **2 defa zam** yapıldı.

Ahmet AKIN
Genel Başkan Yardımcısı

MATRUŞKA GİBİ MÜJDE İÇİNDEN MÜJDE ÇIKTI

Teknik raporun ortaya çıkması için **40 kuyunun açılması** gerektiği; bunun da en az **5 yıl süreceği** biliniyor.

Buna karşın iktidar aynı sahayla ilgili art arda 3 kez müjde vererek; doğalgazın çıkarılması için henüz sahanın potansiyeli bilinmeden adeta kör bir bakışla yatırım kararı alıyor.

İktidar sıkışıkça Sakarya Gaz Sahası'ndan matruşka gibi müjdenin içinden müjde açıklıyor.

İNDİRİM BEKLEYEN VATANDAŞI ZAMLAR ÇARPTI

Enerji faturalarında indirim bekleyen vatandaşımızı henüz bir yıl olmadan 10 ay içerisinde yapılan zamlar çarptı.

	Müjde Öncesi	Müjde Sonrası
Benzin	6,52	7,73
Motorin	6,07	7,23
LPG	3,95	4,41
Elektrik		% 12,1 zam
Doğalgaz		%6,5 zam

EKONOMİ UÇACAKTI

CHP Genel Başkan Yardımcısı **Ahmet Akın**, parlamenter sistemin son bulup **tek adam rejimine** resmen geçilen 9 Temmuz 2018 tarihinin 3. yılında, vatandaşın **enerji faturalarının rekor oranda arttığına** işaret ediyor. Akın, **“Tek Adam Rejiminin üçüncü yılında, elektrik yüzde 98,6, doğal gaz yüzde 110,7 oranında zamlandı”** diyor.

ZAM ŞAMPİYONU

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yemin etmesiyle parlamenter sistemden tek adam rejimine resmen geçildiği 9 Temmuz 2018 tarihinin üzerinden 3 yıl geçti. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, iktidarın ekonomiyi uçurma vaadiyle değiştirdiği sistemde asıl uçanın faturalar olduğunu gerçekleştirdiği çalışmayla ortaya koydu.

ELEKTRİK 8 KEZ ZAMLANDI

Parlamenter sistemin son bulup tek adam rejiminin başladığı 9 Temmuz 2018 tarihinden bu yana konutlarda elektriğe yapılan zamlar vatandaşları adeta çarptı. **Tek adam sisteminin resmen başladığı 3 yıl içerisinde elektrik faturaları 8 kez zamlandı.**

ELEKTRİKTE ARTIŞ YÜZDE 98,6

Elektrikte yapılan 8 zam ve bir indirim kümülatif olarak hesaplandığında **artış yüzde 98,6** olarak gerçekleşti. Buna göre tek adam rejiminin yürürlüğe girdiği Temmuz 2018 tarihinde ortalama 230 kilovatsaat olarak gerçekleşen bir aylık tüketimde **125 lira** fatura ödeyen bir ailenin elektrik faturası aynı tüketimi yapmasına karşın zamların ardından yaklaşık **250 liraya çıktı.**

FATURALAR UÇTU!

DOĞALGAZ 13 KEZ ZAMLANDI

Tek adam rejiminde konutlarda doğalgaza yapılan zamlar vatandaşı adeta yaktı. Buna göre tek adam rejiminin hayata geçtiği Temmuz 2018 tarihinden bu yana doğalgaza **3 yıl içerisinde 13 kez zam**, bir kez de indirim yapıldı.

BOTAŞ'ın ilan ettiği tarifeye göre doğalgaza konutlarda 1 Ağustos, 1 Eylül ve 1 Ekim 2018'de toplam **3 kez yüzde 9 oranında zam** yapılırken; 1 Ocak 2019 tarihinde yüzde 10 indirim yapıldı.

Doğalgaza 1 Temmuz, 1 Ağustos ve 1 Eylül 2019'da olmak üzere 3 kez **yüzde 15 oranında zam** yapıldı. Doğalgaz 1 Ocak 2021'den 1 Haziran 2021'e kadar **6 kez yüzde 1 oranında zamlandı**. Son olarak doğalgaza 1 Temmuz 2021'de **yüzde 12 oranında yine zam** geldi.

“

İktidarın yeni sistemde 'hızlı ve etkin kararlar alınacağı' vaadi faturalarda hayat buldu. Gerçekten de geçtiğimiz 3 yılda vatandaşın temel ihtiyacı olan enerji faturalarına oldukça hızlı ve etkin zamlar yapıldı. Temmuz 2018'den bu yana elektrik faturası 8 kez zamlanarak toplamda yüzde 98; doğalgaz faturası da 13 kez zamlanarak yüzde 110 oranında arttı. Yeni sistemle ekonomi uçacaktır, ancak uçuşa geçen vatandaşın enerji faturaları oldu.

Ahmet AKIN
Genel Başkan Yardımcısı

DOĞALGAZDA ARTIŞ YÜZDE 110,7

3 yılda doğalgaza yapılan 13 zam ve bir indirim kümülatif olarak hesaplandığında toplam artış yüzde 110,7 oranında gerçekleşti. Soğuk havalarda ortalama bir aylık tüketime denk gelen 300 metreküp kullanımın Temmuz 2018 tarihli tarifeye göre faturaya yansımaları yaklaşık **350 lira** olurken; 3 yılda yapılan zamlarla bu faturanın tutarı kullanım oranı değişmeksizin bugün **735 liraya** geçti.

ENERJİ ZAMLARI DOMİNO ETKİSİ YARATACAK

Yeni zamlar da gündemde! Tek adam rejimine geçiş öncesinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, **"Siz bu kardeşinize yetkiyi verin, ondan sonra bu faizle, şunla, bunla nasıl uğraşılır göreceğiz"** demişti. Anlaşılan uğraşılacak tek şey faturalar oldu. Enerji zamları domino etkisi yaratarak enflasyonu daha da artıracak. Enerji faturalarına gelen zamlar bütün sektörleri etkileyecek, maliyet artışları da iğneden ipliğe bütün ürünlere zam olarak yansımaktır. Koronavirüs salgını nedeniyle aylarca üretimi sekteye uğrayan ve destek bekleyen sanayicimizin; enerjiye yapılan zamlarla artan maliyetler nedeniyle rekabet gücü daha da zayıflayacaktır.

BİR PLANSIZLIK ÖRNEĞİ:

ANKARA-SİVAS

YÜKSEK HIZLI TREN PROJESİ

Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren (YHT) projesiyle ilgili ilk ihale 2007 yılında yapılırken, 2008 yılında başlanan **inşaat bugüne kadar hala bitmedi**. Proje kapsamında bugüne kadar pek çok ihale yapıldı. Hatta inşaat esnasında güzergâh bile değiştirildi. Böylece **Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren Projesi iktidarın plansızlığının ve kamu parasını nasıl savurduğunun en açık örneği haline geldi**.

TÜNEL VE VİYADÜK BOYUTU 4 KAT ARTTI

Ankara-Sivas YHT projesinin inşaatına 2008 yılında başlandı. Yanlış planlama nedeniyle inşaat çalışmaları devam ederken hattın güzergâhı da büyük oranda değiştirildi. Güzergâhın değişmesi nedeniyle 10 bin 618 metre olan tünel boyutu 43 bin 742 metreye; 2 bin 730 metre olan viyadük boyutu da 11 bin 263 metreye çıktı. Başka bir deyişle **yanlış planlama nedeniyle tünel ve viyadük boyutu neredeyse 4 kat arttı**.

HARCAMA 10 MİLYARIN ÜZERİNDE

Ankara - Sivas YHT hattının yapımında yaşanan karmaşa büyük bir kamu zararı ve zaman kaybı da neden oldu. Proje kapsamında bugüne kadar yapılan harcamanın bugünkü değere göre 10 milyar TL'nin üzerinde olduğu hesaplanıyor. Bugüne kadar kaybedilen zaman ve yapılan harcamaya karşın projenin hala tamamlanmamasının nedeni ihalelere gerçek metrajlar üzerinden çıkılmaması ve projenin zemin-sondaj etütlerine dayalı olarak hazırlanmaması olarak belirtiliyor.

*İktidar açık açık söyleyemiyor ancak artık kendileri de bu projeyi yapamayacaklarının farkında. Beton kanalla ilgili bugün kadar ortada tek bir inşaat ihalesi yok. **Beton kanalla ilgili 2021 bütçesinde ayrılan tek bir lira bile yok**. Beton kanalla ilgili finansman arayışında bulabildikleri tek bir kredi yok. Beton kanalla ilgili başta İstanbullular olmak üzere **vatandaşlarımızın desteği yok**. Kısaca Beton Kanalla ilgili **ortada hiçbir şey yok**.*

Ahmet AKIN

Genel Başkan Yardımcısı

EYLÜL'DE YARIM YAMALAK AÇILIŞ HAZIRLIĞI

İktidarın vaatleri tutmayınca Ankara - Sivas YHT hattının bir bölümü henüz tamamlanmadan eski raylı sistem üzerinden çalışmasına karar verildi. Bu kapsamda proje henüz tamamlanmadan Eylül ayında açılışın yapılması için hazırlıklara başlandı. Hattın yaklaşık yüzde 20'sine denk gelen Ankara-Kırıkkale arasında mevcut konvansiyonel hat kullanılacak. Buna göre; **Ankara - Sivas arasında çalışacak hızlı trenler hattın yaklaşık 5'te 1'lik bölümünde eski raylar üzerinden yol alacak**.

BETON KANALA GÖSTERMELİK TEMEL ATMA

TEMEL KANALA DEĞİL OTOYOLA

İktidarın 26 Haziran'da Kanal İstanbul'un temel atma töreni olarak duyurduğu projenin beton kanalla bağlantı yolu olmasının dışında herhangi bir ilgisi bulunmuyor. Söz konusu proje Yap-İşlet-Devret Modeliyle inşaatı süren Kuzey Marmara Otoyolu'nun Nakkaş-Başakşehir kesimi. Dolayısıyla iktidar, **Kanal İstanbul'un temelinin atıldığı algısıyla kamuoyunu yanıltıyor.**

KANALLA İLGİLİ İNŞA İHALESİ YOK

Kamu Özel İşbirliği modeliyle yapılacağı anlaşılan Kanal İstanbul'un inşasıyla ilgili bugüne kadar hiçbir ihale yapılmadı. Özü itibarıyla bir **rant ve beton projesi olan Kanal İstanbul'un** nasıl finanse edileceği belli değil. İktidar Türkiye'nin geleceğini ipotek altına almaya çalışıyor.

FİNANS KURUMLARI SICAK BAKMIYOR

Türkiye'de pek çok alt yapı projelerine dış kredi sağlayan yabancı finans kuruluşlarının çevreye verdiği zarar nedeniyle **Kanal İstanbul projesine destek vermediği görülüyor.** Dünya Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Uluslararası Finans Kurumu, Alman Kalkınma Bankası, Fransız Kalkınma Bankası, Japon Kalkınma Bankası ile Asya Kalkınma Bankası gibi **400'den fazla finans kuruluşu çevresel ve sosyal etkileri nedeniyle kredi imkânı sağlamıyor.**

KREDİ BULUNMASI İÇİN YASA DEĞİŞTİ

Yurt dışından finansman bulamayan iktidar bu nedenle Mart ayında yaptığı yasa değişikliğiyle Hazine ve Maliye Bakanlığının yerine Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının borç üstlenim anlaşmasına taraf olmasını sağladı.

DAHA AĞIR KOŞULLU KREDİ ARAYIŞI

İktidar, mevcut kredi koşullarından çok daha ağır koşullarda finansman arayışında. Bu durum Türkiye'nin bütçesinin yıllarca adeta ipotek altına alınması anlamına geliyor. Hangi koşullarda kredi sağlanacağı, hangi tavizlerle imza atılacağı bilinmiyor. **Tek Adam rejimiyle birlikte Kanal İstanbul'dan kaynaklı büyük yük vatandaşımıza fatura ediliyor.**

GARANTİ ANLAŞMASI GÜNDEMDE

İktidarın beton kanal için uluslararası anlaşma yöntemi kullanabileceği de değerlendiriliyor. Buna göre Akkuyu Nükleer Güç Santrali benzeri bir **"Hükümetlerarası Anlaşma"**yla Katar'ın Kanal İstanbul Projesine dahil edilebileceği ifade ediliyor. Bu da alım garantisine benzer bir garantiyi gündeme getiriyor.

BİRİLERİNE SÖZ MÜ VERİLDİ?

2021 yılı merkezi bütçesinde beton kanalla ilgili herhangi bir bütçe ayrılmamasına rağmen bir otoyol projesinin Kanal İstanbul diye sunulması, **"bazı çevrelere söz verildiği için mi göstermelik bir temel atma töreni yapılıyor"** sorusunu akıllara getiriyor.

CHP LİDERİ KILIÇDAROĞLU'NDAN 'BETON İSTANBUL' UYARISI **KİMSE İHALEYE GİRMESİN**

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Belediye Başkanları Çalıştay'ından iktidara seslendi: **"Hiçbir şirket Kanal İstanbul ihalesine girmesin. İktidar olduğumuz gün bu projeye tek kuruş para vermeyeceğiz"** dedi.

KANAL İSTANBUL İHALESİNE GİRMEYİN!

"Hiç kimse Kanal İstanbul ihalesine girmesin. **Türkiye Cumhuriyeti Devleti talan edilecek bir ülke değildir.** 83 milyon kişi bir avuç haramzadeye hizmet edecek konuma getirilemez. **'Biz gireceğiz'** diyen varsa, **Allah'ın izniyle iktidar olduğumuzda onlarla ilişkiyi keseceğiz.** Kardeşim siz bizim devletimizi soyuyorsunuz, ben soyguna göz mü yumacağım? Birileri gelecek devleti soyacak, 'e iktidar değişti biz de o soyguna devam edeceğiz.' Olmaz, dünyanın hiçbir ülkesinde böyle saçma şey olmaz. Hangi hukuk bunu kabul eder?"

Açın uluslararası hukuku, yolsuzluğu koruyan bir maddesi var mı? Biz haklıyız. 'Gerekliyorsa tahkime mi başvuracaksınız?' diyorlar. Hiçbir yere başvurmaya gerek yok. Parasını vermeyeceğiz. **Devletin ihalesini alıp da parasını alamayan, yıllardır sürüncemede kalan yatırımlar yok mu?** Gidiyorlar mı mahkemeye, hiçbirisi gitmiyor. Vermiyoruz kardeşim. Ben parayı üretim için kullanacağım, fabrika açacağım. Teşvik edeceğim. Özel sektör yatırımı yapacağım. **Benim derdim, işsizlik ve yoksullukla mücadele. Ben bir avuç rantiyeye kar sağlayacak insan değilim.** Türkiye Cumhuriyeti Devleti de bir avuç rantiyeye çalışamaz."

DEPREME ÇOK HIZLI HAZIRLANMALIYIZ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği ve 11 Büyükşehir Belediyesinin katıldığı **"Deprem ve Kentsel Dönüşüm Koordinasyon Toplantısı"**nda konuşan CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, **"Yaşadığımız coğrafyada her an bir doğal felaket olabilir. Depreme çok hızlı bir şekilde hazırlanmalıyız"** dedi.

Türkiye'nin deprem ülkesi olduğu dikkat çeken ve CHP'nin Yaşanabilir Kentsel Dönüşüm İlkelerini anlatan Ahmet Akın, **"Depremin bu coğrafyanın bir parçası olduğunu unutmadan alacağımız önlemler vatandaşlarımızın hayatını kurtaracak"** dedi.

Artık sorumlular aramamalıyız. Hepimiz deprem sonrası nasıl bir araya gelebiliyorsak deprem öncesi bir araya gelip, gereken ne ise onu yapmalıyız. **Türkiye daha büyük acılar yaşamamalı!** Bir deprem seferberliği başlatmalıyız. Zamanımız yok. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın açıkladığı rakamlara göre ülke genelinde 6.7 milyon riskli konut var. İhmal öldürür. Bu gerçekleri bilirsek, yerel ve merkezi düzeyde ülkemizi yönetenler başta olmak üzere sorumluluğunu üzerinde taşıyan herkes güvenli yapılar üretilmesini sağlamış olur. **Kentsel dönüşümdeki yanlış uygulamalara fırsat vermeden kentsel dönüşümü rantsal dönüşüm haline getirmeden çalışmalar yapılmalı.** Amacımız, **yaşanabilir kentler** kurmak, bunu yaparken de halkın uzlaşma ile sürece dahil olacağı ve hiçbir paydaşın mağdur edilmediği alternatif bir sistem kurmak olmalı.